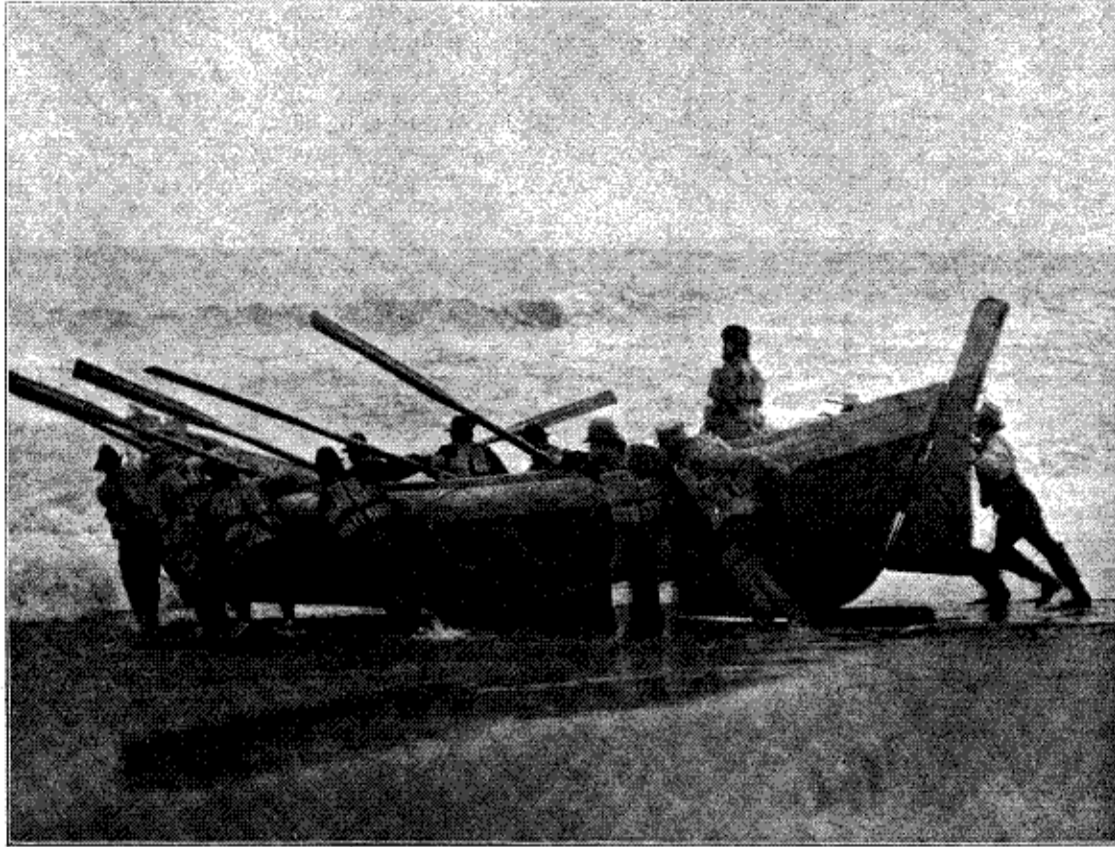

Den Skæbne, der ventede Sømændene, om de enkeltvis og ved egne store Anstrengelser arbejdede sig i Land fra det sønderlaede Vrag, var Døden for Røverhaand. Et Spadeslag i Hovedet paa en inddreven, forkommen Stakkel var nok til at sende ham over i den Tilstand, hvorfra man ikke fører Sladder i By. I den nærmeste Klit var et dybt gravet og hastig tildækket Hul al fornøden Begravelsesplads. Og saa laa Skibet dér i Havstokken, sønderdelt men alligevel værdifuldt — inddreven i Herremandens Len »uden levende Folks Medfølge«. Og hvem kunde sige fra eller til om de Lig, som Havet, maaske flere Aar efter, skyllede løs fra Klitten, fra »Dødemandsbjærget«, som en saadan Klit med Lig i endnu heder i Folkemunde.

Adskillige »Dødemandsbjærge«, som findes paa Kysten, stammer fra Begyndelsen af dette Aarhundrede, da to engelske Orlogsskibe strandede ved Bovbjerg og mange Hundrede Mennesker druknede og drev ind som Lig i Lenene sønden for Strandingsstedet.

Har hine Tidens Vestkystboere virkelig været, som Sagnet gaar — og meget tyder derpaa — saa har nu mange Slægtleds Mænd gjort gode Gerninger til Bod. Endnu længe før rationelle Redningsapparater bragtes til Veje, vandt de vestjydske Fiskere alle søfarende Nationers Agtelse for det uforfærdede Mod, hvormed de i egne skrøbelige Baade trodsede et vildt Hav og vovede eget Velfærd og Liv for at redde Mennesker, der vare stedte i Havsnød.

Der kendes mange Eksempler fra den Tid paa Rædselsscener under Forlis ved den vestjydske Kyst, hvor baade alle de Skibbrudne og

Redningsbaaden sættes ud gennem Brændingen. Efter Fotograf af Andr. Beiter.

mange af de Kystboere, som foretog Redningsforsøg, ere omkomne, fordi der ikke eksisterede hensigtsmæssige Hjælpemidler til forlistes Redning.

En enkelt gammel Redningshistorie bør citeres bl. a., fordi man her lærer at kende vort Redningsvæsens Stifter, Kammeraad Claudi.

»Skibet — et engelsk Barkskib »Vertumnus« — førtes af Kaptajn Thomas Thompson og var bestemt fra London til Petersborg med en Ladning Stykgods. Forliset fandt Sted Natten imellem d. 12. og 13. April 1847 paa Harbøere Strand, 2 Mil sønden for Agger-Kanal, under en Storm af NV. med svær Sø. Denne Stranding synes, ligesom de fleste, der forefalde paa denne Kyst, at være foranlediget ved, at Skibet var forsat af Strømmen stærkt syd- efter, saaledes at man om Bord troede sig langt nordligere end man var, og derhos ikke bragte Løddet, da man nærmede sig Land. Skibet grundstødte paa den yderste Revle, omtrent 300 Alen fra Land, hvor Søen brød hen over det med voldsom Kraft og snart bortskyllede Skibets Baade og alt, hvad der var paa Dækket, saaledes at Mand-

blev foretagne for at tilføre de ulykkelige Hjælp; han var bestandig selv med i Baaden. Fire saadanne frugtesløse Forsøg havde kun det Udfald, at man paa ny maatte søge Land med den ramponerede, halvt sunkne Baad for ikke selv at friste Døden i Bølgerne. Ved det sidste af disse var det imidlertid lykkedes, ved Hjælp af et lille Dræg, at kaste en smækker Line om Bord i Rejsningen paa Vraget. Ved denne Lines Hjælp fik Mandskabet nu den ene Ende af en sværere Trosse halet ud til sig, og gjorde den fast omkring Mesanmasten. Der var saaledes Udsigt til, at de kækkes Anstrengelser for at frelse deres ulykkelige Medmennesker vilde krones med Held, men da Trossen, hvis anden Ende man havde fat paa i Land, skulde hales stiv, sprang den. Endnu et Forsøg blev skyndsomt iværksat, men det mislykkedes atter, og da imidlertid Solen var gaaet ned, maatte Bjærgerne for den Dag opgve deres Anstrengelser. I Løbet af den derpaa følgende Nat fortsatte Søen sit Ødelæggelsesværk imod Vraget: Masterne faldt, den ene efter den anden, og de ulykkelige, som havde klynget sig fast til Rejsningen, bleve et Offer for Bølgerne. Da det gryede ad Dag, saa man Vraget skilt ad i tvende Dele, og paa den ene af

skabet maatte søge at holde sig fast ved Rejsningen af Skibet. Alle Forsøg paa at faa et Tov i Land, ved dertil at fastgøre forskellige letflydende Ting og kaste dem over Bord fra Skibet, viste sig frugtesløse, idet de ved denne Løjlighed, ligesom altid her paa Kysten, mislykkedes paa Grund den rivende Strøm, som med paalands Storm løber langs Landet, tager enhver letflydende Genstand med sig og fører den i skøns Retning fra Landet ud imellem Revlerne, hvor Refluksen (Sugtet fra Land) ikke længer kan paavirke den. — Efter at Strandingen, der, som berørt, skete om Natten hen ad Morgenen, var bleven bemærket fra Land, var Kystboerne allerede fra tidlig Daggry komne til Stede ved Stranden og forefandt Vraget i den Tilstand, som ovenfor er antydnet. Man gik da ud med en Fiskerbaad for at gøre Forsøg paa at faa en smækker Line om Bord, og da Sandflugtskommissær, Kammeraad Claudi, som beboede en Gaard ikke langt fra Strandingsstedet, Kl. 7 kom til Stranden, maatte Baaden i synkeferdig Tilstand allerede igen søge til Land, uden at have naaet sin Hensigt. Kammeraad Claudi satte sig nu i Spidsen for alle de Forsøg, som i Løbet af Dagen

Redningsbaaden hales ind i Havstokken. Efter Fotograf af Andr. Beiter.